

Innst. S. nr. 116

(2005-2006)

Innstilling til Stortinget fra arbeids- og sosialkomiteen

St.prp. nr. 42 (2005-2006)

Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om tilleggsbevilgning til NAV-reformen i 2006

Til Stortinget

SAMMENDRAG

Stortinget har bevilget 320 mill. kroner under kap. 604 Ny arbeids- og velferdsforvaltning til dekning av de statlige kostnadene i 2006 ved etableringen av en ny arbeids- og velferdsforvaltning (NAV), hvorav 120 mill. kroner er tatt ved reduksjon i driftsrammene for Aetat og trygdeetaten, jf. Budsjett-innst. S. nr. 15 (2005-2006). I tillegg er kommunenes frie inntekter styrket blant annet for å ivareta kommunens del av utgiftene til NAV-reformen, jf. omtale i St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006). Samlet er dette ikke tilstrekkelig til å holde den vedtatte gjennomføringsplan for NAV-reformen, jf. St.prp. nr. 46 (2004-2005).

Både i St.prp. nr. 1 (2005-2006) og St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006) er det presisert at Regjeringen på bakgrunn av reviderte budsjettanslag for NAV-reformen ville komme tilbake til Stortinget i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2006 med en samlet vurdering og bevilgningsforslag for NAV for 2006.

Regjeringens gjennomgang viser at dersom NAV-reformen skal gjennomføres ut fra de føringer som ligger i St.prp. nr. 46 (2004-2005) og som Regjeringen så langt har lagt til grunn, må det i god tid før Stortingets behandling av Revidert nasjonalbudsjett 2006 bevilges ytterligere midler til NAV-reformen i 2006. Uten en fremskyndet tilleggsbevilgning for 2006 vil det være nødvendig å skyve på den gjennomføringsplan for reformen som ble lagt til grunn i St.prp. nr. 46 (2004-2005) og som Stortinget har sluttet seg til, jf. Innst. S. nr. 198 (2004-2005).

Etablering av en felles basis IKT-plattform utgjør en vesentlig del av totalkostnadene i 2006. Det forutsettes

at utviklingsarbeidet i det alt vesentlige gjennomføres i første halvår dersom plattformen skal være tilgjengelig fra 1. januar 2007 som er en forutsetning for å kunne starte opp etableringen av de lokale arbeids- og velferdskontorene for fullt fra 2007. Gjennomføring av reformen krever at et stort antall aktiviteter som er avhengige av hverandre, drives fram samtidig. Stans nå grunnet manglende bevilgninger vil kreve en gjennomgående replanlegging av hele gjennomføringsløpet og vil gjøre det vanskelig å etablere den nye arbeids- og velferdsetaten fra annet halvår 2006. En langsommere gjennomføring av NAV-reformen vil innebære at mulighetene for gevinstrealisering og bedre formåls effektivitet skyves ut i tid, jf. omtale i St.prp. nr. 1 (2005-2006), samt kunne fordyre reformen. Videre vil usikkerhet om framdriften kunne svekke motivasjon og oppslutning om omstillingsarbeidet blant de ansatte og viktige samarbeidspartnere, ikke minst på kommunalt hold, noe som er en viktig forutsetning for at man skal lykkes med reformen.

Forslag til bevilgninger til NAV-reformen for 2006

Bevilgningen under kap. 604 Ny arbeids- og velferdsforvaltning skal dekke utgifter til NAV interim og omstillingskostnader ved gjennomføring av NAV-reformen, inklusive IKT-relaterte utgifter, jf. omtale i St.prp. nr. 46 (2004-2005) og St.prp. nr. 1 (2005-2006).

Etter Regjeringens gjennomgang og samlet vurdering av gjennomføringsaktivitetene for NAV-reformen i 2006 anslås det samlede bevilgningsbehov til 696,5 mill. kroner til dekning av de statlige kostnadene i 2006. Ca. 60 pst. av utgiftene vil påløpe i første halvår 2006.

En stor del av kostnadene i 2006 er bundet til opplæring og kompetanseutvikling, samt etablering av en IKT-basisplattform inklusiv testing og utprøving av plattformen i 19 lokale pilotkontorer. IKT-utgiftene på 390 mill. kroner utgjør en stor del av totalutgiftene i 2006, og en tilleggsbevilgning er helt nødvendig for

å starte opp etableringen av arbeids- og velferdskontorene fra 2007. For 2006 er det lagt til grunn kompetanseutviklingstiltak på rundt 100 mill. kroner. I tillegg ligger det inne midler til planleggings- og utredningsaktiviteter knyttet opp mot etableringen av førstelinjetjenesten og etablering av ny statsetat inklusive utgifter til lokaler, flytting mv. til etablering av nye organisasjonsenheter i 2006. Etableringskostnader vil påløpe i de kommuner der det i 2006 skal etableres lokale pilotkontorer og ved etablering av minimumsløsninger på direktorats- og fylkesnivå i den nye statsetaten. Det er også lagt inn midler til informasjonstiltak og til ekstern kvalitetssikring og evaluering av reformen.

På denne bakgrunn foreslås det bevilget 376,5 mill. kroner til gjennomføring av NAV-reformen i 2006, utover de 320 mill. kroner som allerede er bevilget, samlet bevilgning i 2006 blir da på 696,5 mill. kroner. I tillegg kommer kommunenes del av utgiftene for 2006 der kommunenes frie inntekter i 2006 allerede er styrket. For å sikre framdrift og kvalitet i gjennomføringen blir det også brukt betydelige ressurser fra Aetat og trykdeetaten i omstillingsarbeidet.

Regjeringen legger til grunn at produksjon og servicenivå i arbeids- og velferdsforvaltningen under omstillingsprosessen skal opprettholdes minst på dagens nivå.

Regjeringen vil komme tilbake med forslag til finansiering av tilleggsbevilgningen til NAV-reformen i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2006.

De samlede kostnadene for NAV-reformen ble i St.prp. nr. 46 (2004-2005) grovt anslått til om lag 3 mrd. kroner. Anslagene over totalkostnadene i årene 2007-2009 for NAV-reformen er usikre. Dette har dels sammenheng med kompleksiteten i kostnadsbildet der både statlig og kommunal forvaltning er berørt. Dels skyldes usikkerheten at enkelte av kostnadselementene på nåværende tidspunkt er vanskelig å beregne, fordi visse sider ved organiseringen ikke er avklart i detalj. I forbindelse med statsbudsjettet 2007 vil Regjeringen komme tilbake til Stortinget med en gjennomgang av de samlede reformkostnader på statlig og kommunalt nivå for årene 2007-2009, og en plan for finansiering av reformen.

Regjeringen tar sikte på å legge fram forslag til nødvendige lovendringer før påske 2006.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Lise Christoffersen, Eva Kristin Hansen, Per Rune Henriksen og Sverre Myrli, fra Fremskrittspartiet, Robert Eriksson, Kari Kjønås Kjos og Kenneth Svendsen, fra Høyre, Martin Engeset, fra Sosialistisk Venstreparti, lederen Karin Andersen, fra Kristelig Folkeparti, Kjell Ingolf Ropstad, fra Senterpartiet, Dagfinn Sundsbø, og fra Venstre, André N. Skjelstad, viser til St.prp. nr. 42 (2005-2006) om tilleggsbevilgning til NAV-reformen i 2006.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, mener det er viktig at gjennomføringen av NAV-reformen skjer i forhold til den planlagte framdriften. Stortinget er gjennom St.prp. nr. 46 (2004-2005) og St.prp. nr. 1 (2005-2006) blitt varslet om at kostnadsoverslagene for gjennomføring av reformen har vært usikre, og at det derfor har vært behov for å komme tilbake med ytterligere avklaringer når det gjelder kostnader knyttet til reformen. Flertallet støtter Regjeringens vurdering i å holde tempo i gjennomføringen og støtter videre vurderingen av å bevilge tilstrekkelige ressurser i forkant av Revidert nasjonalbudsjett for 2006.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at det i forbindelse med statsbudsjettet for 2006 ble bevilget 320 mill. kroner til oppstart og implementering av NAV i 2006. Allerede etter ca. 3 måneder kommer Regjeringen tilbake til Stortinget for å be om mer penger til prosjektet i 2006.

Statens og kommunenes andel av NAV-reformen som lå som forutsetning for oppstart av reformen i 2006 viser seg altså ikke å holde.

Disse medlemmer er sterkt kritisk til at kostnadskalkylene for implementeringen av reformen allerede etter kort tid viser seg å være så feilaktige. Disse medlemmer ber Regjeringen følge nøye med i den videre fremdriften av reformen, ikke minst på kostnadssiden.

Disse medlemmer viser til at Regjeringen har foretatt en gjennomgang og en samlet vurdering av gjennomføringsaktivitetene for NAV-reformen basert på oppdaterte planer og budsjettanslag for 2006. Gjennomgangen viser at dersom man ønsker å følge gjennomføringsplanen, vil det måtte foretas beslutninger som binder opp et betydelig høyere beløp enn 320 mill. kroner.

Disse medlemmer viser til at uten nødvendig fremskyndet tilleggsbevilgning for 2006 vil implementeringen av NAV-reformen forskyves i tid. Spesielt er det viktig at IKT-plattformen kommer på plass, og det forutsettes da betydelige utredningskostnader som prosjektet ikke hadde tatt inn over seg. Gjennomføringen av prosjektet krever at et stort antall av aktiviteter som er avhengig av hverandre, drives frem samtidig.

En langsommere gjennomføring av NAV-reformen enn det som er lagt til grunn av Stortinget vil innebære at gevinstrealisering og bedre formåleffektivitet skyves ut i tid, jf. omtale i St.prp. nr. 1 (2005-2006).

De samlede kostnadene av reformen er beregnet til ca. 3 mrd. kroner. For å komme videre med NAV-reformen trengs det totalt 696,5 mill. kroner i 2006 i tillegg til kommunenes andel. Disse medlemmer legger til grunn at økningen i budsjettet for 2006 ikke er en økning av den totale rammen, men kun en forskyvning av bevilgningene frem i tid. Disse medlemmer legger videre til grunn at kostnadene med utvikling av IKT er kvalitetssikret på en slik måte at kostnadsoverskridelser ikke fremkommer.

På denne bakgrunn støtter disse medlemmer mill. kroner til gjennomføring av NAV-reformen i Regjeringens forslag til tilleggsbevilgninger på 376,5 2006.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rå Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

I statsbudsjettet for 2006 blir det gjort følgende endringer:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
Utgifter			
604		Ny arbeids- og velferdsforvaltning	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 45</i> , forhøyes med fra kr 255 000 000 til kr 306 500 000	<u>51 500 000</u>
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan nyttes under post 21</i> , <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 65 000 000 til kr 390 000 000	<u>325 000 000</u>

Oslo, i arbeids- og sosialkomiteen, den 30. mars 2006

Karin Andersen
leder

Kenneth Svendsen
ordfører

